

ZFR
Programul de scurtmetraje românești de la a 13-a ediție.

»Pagina 8

Eveniment special
Faust la biserică, cu acompaniament de orgă nu e ceva care vezi în fiecare zi.

»Pagina 10

Competiție
Trei filme azi în Competiție: *Quod Erat Demonstrandum*, *Peștele și pisica* și *Zgârie-nori suspendați*.

»Pagina 11

APERITIFE

Publicație oficială a TIFF

#6

Miercuri | 4 iunie | 2014
www.tiff.ro

TIFF. 13 Transilvania International
Film Festival Cluj-Napoca 30.05 – 08.06.2014

Prezentat de:

**Raiffeisen
BANK**
Reușim împreună.

Marele caiet

Proiecția filmului lui Janos Szasz, premiat cu Globul de Cristal la Karlovy Vary, în 2013, va avea loc la Cinema Florin Piersic, la ora 18:00, în prezența regizorului.

In *Marele caiet*, doi frați de 13 ani sunt pe cale de a fi despărțiți pe motiv că statutul lor de gemeni ar fi bătut la ochi în contextul anului 1944, când părinții trebuiau să fugă. Băieții refuză categoric despărțirea, drept pentru care primesc un caiet în care să-și scrie

aventurile și apoi începe o ședere la bunica din mijlocul pustietății care, după ce l-a otrăvit pe bunicul, a îmbrățișat sticla. Bunica îi bate în fiecare dimineață și îi mai incuie afară din casă când o enervează, în timp ce băieții încearcă să-și țină promisiunea de a se educa în continuare și de a scrie în caietul

devenit înlocuitor de tată. Dacă, în *Labirintul lui Pan*, copiii din mijlocul războiului își găseau refugiul într-o lume paralelă și magică, aici băieții refuză orice soi de escapism și decid să ia toată cruzimea lumii cât mai în piept posibil pe măsură ce universul lor e distrus bucată cu bucată. Când lucrurile tot nu

încetează să fie insuportabile, băieții decid să-și ducă educația un pas mai departe și să-și antreneze mințile și corpurile la durere, insulte, foamete și frig, astfel încât atunci când va tot veni din afară, ei vor fi pregătiți dinăuntru. Dacă poate suntem obișnuiți să vedem distrugerea generală a umanității

în care Europa s-a angajat în cel de-al doilea război mondial, modul în care cei doi băieți își extermină intenționat umanitatea din ei înșiși pentru a supraviețui carnagiei din jur nu are cum să lase pe nimeni indiferent.

Cătălin Moise

Cinematografele TIFF

→ Cinema Florin Piersic

P-ța Mihai Viteazul, nr. 11

→ Casa de Cultură a Studenților

P-ța Lucian Blaga, nr. 1-3

→ Cinema Arta

Str. Universității, nr. 3

→ Cinema Victoria

Bd-ul Eroilor, nr. 51

→ Cinema Mărăști

Aurel Vlaicu, nr. 3 (în spatele stației "Arte Plastică")

→ Cercul Militar

P-ța Avram Iancu, nr. 1-3

→ Sapienția

Calea Turzii, nr. 4

Piața Unirii Open Air, Meeting Point și Tiff Lounge

→ Piața Unirii

→ Mănăstur Open Air

la terenurile de sport, în zona complexului „Nora”

→ Institutul Francez Cluj

Str. I.I.C. Brătianu, nr. 22

→ Depozitul de Filme

Str. Maiaikovski, nr. 31-35

→ Biserica Evanghelică Luterană

Bd-ul. 21 decembrie 1989, nr. 1

→ Castelul Banffy

Bonțida

Aperitiff

Redactor șef:

Laura Popescu

Redactor șef adjunct:

Radu Meza

Secretar de redacție:

Bogdan Beșliu

Redactori:

Anca Grădinaru

Cristi Mărculescu

Cătălin Mesaru

Cătălin Moise

Mark Racz

Ion Indolean

Georgiana Madin

Pagina de engleză:

Jay Weissberg

Martin Blaney

Codruța Crețulescu

Reporteri:

Flavia Dima

Alexandra Stan

Iulia Vlad

Fotografi:

Vlad Gherman

Mihai Birș

Mihai Birsan

Graphic design:

Carmen Gociu

Andrei Pastuhov

Ilustrație:

Matei Branea

Distribuție:

Ionuț Husti

Tipărit la:

Media Pro

Prețuri bilete

● Bilete cumpărate cu minim o zi înaintea

proiecției: Preț întreg: **10 lei**Elevi, studenți și pensionari: **8 lei**

● Bilete cumpărate în ziua proiecției:

Preț unic: **12 lei.**● Bilet pentru copii și elevi EducaTIFF: **8 lei**Piața Unirii Open Air: **8 lei**Bilet proiecției 3D: **15 lei**"Week-end la Castel": **10 lei**Concert Bălănescu Quartet, "Maria T": **30 lei**

Cruceaștorul Potiomkin, acompaniament

live Russkaja: **30 lei**

Concert&proiecție Teeth of the Sea,

The Last Man: **30 lei**Proiecție-eveniment Faust: **30 lei**

Spectacol HAI IU IU NU HI YOU YOU / Maria

Tănase remix: **30 lei**● Concertele la CASA TIFF: **15 lei**● Ceremonia de închidere: **30 lei**● Mănăstur Open Air: **gratuit**● Cinema Mărăști: **Două persoane****intră la film cu un singur bilet**

Blog

Vorbește cu vecinul

„Apple vrea să vorbești cu casa ta”, titrează un articol care mi-a căzut sub ochi dis-de-dimineață. În goana pentru marketizarea singurătății moderne, asta ar fi cam ultimă etapă. Povestea cosmonautului izolat în spațiu din *Odiseea Spațială 2001*, care are o relație disfuncțională cu computerul navei, nu mai pare SF. „Ne-am gândit că am putea aduce puțină raționalitate în spațiul casnic” zice un „reprezentant”. Sună exact a replică de HAL 9000, robotul care s-a hotărât că eliminarea oamenilor de pe stația spațială e singurul lucru rațional de făcut pentru a restabili ordinea. De ce-am mai ieși din microcosmosul nostru casnic, unde stăm comod în fața ecranelor de tot felul, „socializând” pe Facebook, dacă am putea vorbi cu mașina de spălat, în rarele momente în care simțim nevoia să auzim o voce?

Recluziunea socială nu numai că îmbolnăvește, dar și omoară. Conform studiilor, e de două ori mai

periculoasă decât obezitatea ca factor de mortalitate prematură (și, probabil, procentul ar crește dacă s-ar socoti și alienații care, înainte să plece pe lumea cealaltă, mai iau și pe alții cu ei). Singurătatea ne zdrobește inimile, dar rareori vorbim despre ea. Suntem obsedați de măsurile de prevenire a cancerului. Se consumă resurse enorme pentru a-i ajuta pe oameni să se lase de fumat. Dar n-am întâlnit niciodată un medic care să întrebe: de câtă interacțiune socială reală ai parte pe săptămână? Și, chiar dacă ar face-o, ce rețetă ar putea exista pentru lipsa acesteia? Una ar trebui, mai mult ca sigur, inventată, ar fi vitală pentru ecologia noastră spirituală.

Night Moves, filmul lui Kelly Reichardt, atmosferic și obsedant, vorbește despre izolarea funciară a existenței americane și despre cum aceasta distruge anumite personalități. Pe undeva mi-a amintit de *Taxi Driver*... poate viziunea că mergem cu toții într-o bulă de ne-

comunicare, cu platoșele puse, separați în micile noastre tranșee de diferențele sociale, ideologice sau generaționale. În filmele lui Reichardt, indivizii nu există în afara mediului lor. Cineasta construiește impecabil și implacabil o atmosferă amenințătoare și claustrofobă ce devine din ce în ce mai neliniștitoare pe măsură ce filmul progresează. Pelicula are în centru trei tineri care comit un act terorist ca să-și exprime dezgustul în legătură cu stilul risipitor de viață american și ca să protesteze că oamenii distrug mediul. Josh lucrează la o fermă organică deținută de idealisti cu viziuni de stânga, dar aroganța sa „eco” și ura înverșunată împotriva materialismului îi miră chiar și pe aceștia. Ca mulți dintre radicaliști, Josh are o mare neîncredere în oameni. Jesse Eisenberg e extraordinar în rolul unui tânăr ce se distanțează din ce în ce mai mult de ceilalți, care se scufundă fatal sub presiunea percepției sale deformate asupra realității și care se automarginalizează, pentru că nu știe în cine să aibă sau nu încredere. Violenta vine în completarea izolării endemice americane: distruge comunități, chiar și comunitățile teroriștilor. Ca și *Taxi Driver*, *Night Moves* e un studiu psihologic extraordinar de complex despre recluziune, paranoia și fanatism,

care ne arată până unde poate duce „evaziunea socială”.

Satovcha, satul bulgăresc de 2000 de locuitori în care e amplasat superbul documentar *Soul Food Stories* (regia Tonislav Hristov) e și el izolat de restul țării și cam depopulat (tineretul a plecat în Spania), însă locatarii săi sunt departe de a fi înstrăinați unii de alții. Comunitatea ar putea fi un model de conviețuire multiculturală: aici, bulgarii ortodocși, turcii, musulmanii, comuniștii nostalgici și țiganii evangheliști trăiesc uniți de un trecut comun, de mâncare bună și de discuțiile savuroase despre lume, Dumnezeu, homosexualitate și femei, pe care le au într-un soi de cluburi/șezători masculine.

Într-un sătuc care are pe atâtea filozofii de viață pe câți locuitori, conflictele violente sunt de domeniul trecutului, asperitățile și controveresele sunt atenuate de un pahar de mastică, iar mâncarea tradițională ține loc de lubrifiant social. Diferențele religioase și ideologice se topesc în rețetele acestor mese sătești pan-tagruelice. În mod sigur, singurătatea nu s-a născut în Satovcha. Un film despre importanța comunicării, care te încurajează să ieși din casă și să vorbești cu vecinul. Sau, dacă ești la Cluj, să dai o raită prin TIFF Lounge și să-ți faci noi prieteni.

Anca Grădinaru

Povești cu cinemauri de altă data

Cinema Favorit din București

Bucureștiul e doldora de povești tragice despre clădiri în paragină, clădiri demolate, dezafectate prin care colcăie șobolani și oameni ai străzii. Printre aceste clădiri se află și multe cinematografe care acum sunt închise, au fost transformate în supermarketuri (Cinema Aurora) sau au trecut prin diferite reinventări absurdist-fatale: din cinematografe au devenit săli de bingo, iar acum sunt cluburi prin care mișună ale capitalei cărduri ce se jură pe incultură (Cinema Melodia). Una din clădi-

rile închise este cinematograful Favorit, din Drumul Taberei, cinematograful ce concura în vremuri de mult apuse cu însuși titanicul cinematograful Patria. Clădirea se află acum într-o stare deprimantă și deplorabilă – graffitiuri care mai de care mai hidoase, geamuri sparte, zăvoare ruginite. Cinematograful, care s-a închis în 1997, avea o capacitate de 944 de locuri, locuri ce erau insuficiente în zilele de glorie ale acestuia.

Cătălin Mesaru

Premiile francofoniei

Șase tineri francofoni selecționați de Institutul Francez Cluj vor juriza șase filme în limba franceză de la TIFF. Premiul, oferit de TV5 Monde, va fi anunțat în cadrul Galei de Închidere din 7 iunie. Filmele jurizate sunt următoarele:

Casa Radio/La Maison de la radio
(r. Nicolas Philibert)

Spuma zilelor/Lécume des jours
(r. Michel Gondry)

Yves Saint Laurent
(r. Jalil Jespert)

Dacă tu nu, eu da/ Arrête ou je continue
(r. Sophie Fillières)

În mine ți-e bucuria/ Que ta joie demeure
(r. Denis Côté)

Răpirea lui Michel Houellebecq / L'enlèvement de Michel Houellebecq
(r. Guillaume Nicloux)

Evenimentele zilei

14:30
Proiecție specială: Red Psalm
r. Jancsó Miklós
tribut adus celebrului regizor maghiar, absolvent al Facultății de Drept din Cluj în 1944
la Cinema Arta.

17:00
Regizorul Alexandru Belc & Tudor Giurgiu la TIFF Lounge

18:00
Ziua Maghiară: Marele caiet
r. Szász János
în prezența regizorului la Cinema Florin Piersic.

21:00
RUSSKAJA (Austria)
în concert la Casa TIFF

Mituri despre sănătate

DACĂ STAU PEA APROAPE DE TELEVIZOR ÎMI DISTRUG OCHII. MIT SAU ADEVĂR?

FALS

Dar, odată cu vârsta, resimțim un impact negativ din vizionarea TV la distanțe mici. În plus, atunci când copilul privește de aproape, putem trece cu vederea faptul că micuțul e miop și să întârziem consultul oftalmologic.

Rețeaua privată de sănătate REGINA MARIA
www.reginamaria.ro

■ Evenimente Speciale

Teeth of The Sea

În această seară, vom fi asaltați auditiv de una din cele mai interesante formații din ultimii câțiva ani încoace – *Teeth of The Sea*. Formația londoneză va susține la Casa de Cultură a Studenților un spectacol halucinant de electrizant ce va avea pe post de *columna centralis* capodopera lui Orwell și filmul lui Radford. *Teeth of the Sea* au debutat în 2009 cu *Orphaned by the Ocean* și au în catalog chiar și o reimagineare a benzii sonore a excelentului film *A Field In England* al britanicului Ben Wheatley.

Albumul de anul trecut, *Master*, e una dintre cele mai bune și interesante lucrări ale anului, un vertij psihedelic ce te prinde de la primele acorduri și te zvârcolește la mult timp după ce albumul s-a terminat, un melanj de muzică spațial-pulsant-atmosferică (pe alocuri ca a formației-fetiș a lui Dario Argento, *Goblin*), de krautrock, de Brian Eno și de muzică electronică foarte dansabilă ce

derapează de-a dreptul printr-un techno inteligent (rar lucru, de altfel) și monumental.

Cătălin Mesaru

■ Proiecție la Casa TIFF

„CE LUME MINUNATĂ”, DE LA CHIȘINĂU LA TIFF

Filmul *Ce lume minunată*, lansat primăvara aceasta pe ecranele din Republica Moldova, va fi prezentat în premieră în România la Casa TIFF, azi de la 22.30, în prezența unora dintre membrii echipei. Drama regizată de Anatol Durbală, debutant în lungmetraj, și produsă de Sergiu Cumatrenco Jr. este inspirată de fapte reale petrecute în timpul protestelor controversate din aprilie 2009, la Chișinău.

■ Competiția locală

La ora 19.30, la Cinematograful Arta, are loc proiecția specială a celor șapte scurtmetraje finaliste din Competiția locală. Acestea sunt: *Necrolog în Do Major*, r. Vlad Ionel, *Adidași mărimea 36*, r. Gábor Loránd, *Mica mahmureală*, r. Sergiu Timar, *Breathe!*, r. Andra Roman, *Veghe*, r. Cristina Haneș, *Szívdoboz / Cutie Inima*, r. Köllő Ildikó, *Execuția*, r. Petra Szöcs. Marele premiu al Competiției Locale este acordat de Digital Cube, prin oferirea unui pachet de post producție în valoare de până la 3.000 de euro. Fabrica de Pensule va acorda o Mențiune Specială, în valoare de 300 de euro, filmului care abordează subiecte sau problematice relevante pentru societatea contemporană și contextul social actual.

■ TIFFarul de departe

1. Ce are TIFF și nu au alte festivaluri?
2. Care a fost cel mai mare sacrificiu făcut să ajungi la festival?
3. Care a fost revelația pe care ți-a oferit-o TIFFul, filmul pe care l-ai descoperit aici și nu în altă parte?
4. Care a fost cea mai memorabilă petrecere de la TIFF?
5. Care a fost momentul tău limită la TIFF?
6. Trei lucruri pe care vrei să le faci anul ăsta la TIFF.
7. Ce ți-a plăcut/displăcut cel mai mult la AperiTIFF?
8. Care a fost întrebuintărea

cea mai utilă pe care ai dat-o AperiTIFFului?

9. Cât îți ia să îți revii după vacanța de la TIFF?

Elvira Geppert e producătoare, locuiește la Berlin și s-a specializat în cinema românesc, fiind consultant în acest domeniu pentru diverse festivaluri din lume. Vine la TIFF de la început.

1. E festivalul meu preferat fiindcă am atâția prieteni care lucrează la TIFF, văd filmele românești noi, mă întâlnesc cu cei din industrie și pentru descoperirile făcute de Chiri (Mihai Chirilov) la alte festivaluri, filme pe care altfel le-aș rata.
2. Ne e niciun sacrificiu, mă bucur să vin aici.

3. Hunger de Steve McQueen, unul dintre cele mai bune filme ale primului deceniu al acestui secol.

4. Au fost multe petreceri – toate petrecerile HBO, majoritatea de la Club Diesel și câteva de la 30+.

5. Nu-mi amintesc de unul anume, viața la festival e plină de momente extreme.

6. Să văd filmele românești noi, să realizez o coproducție cu un regizor român foarte talentat și să am timp să mă văd cu toți prietenii de aici. Pe mulți îi văd doar o dată pe an.

7. Are articole și colaboratori excelenți.

8. Am luat câteva numere acasă.

9. Două săptămâni, după ce petrec în fiecare noapte până dimineața.

■ Program / miercuri / 4 iunie

CINEMA FLORIN PIERSIC

11:00
Peste mări și țări / Beyond Beyond
(Suedia, Danemarca, 78')
Proiecție 3D

12:30
Colivia de aur / La jaula de oro
(Guatemala, Spania, Mexic, 102')

14:30
Catedralele culturii / Cathedrals of Culture 3D
(Germania, Danemarca, Austria, Norvegia, 164')
Proiecție 3D

18:00
Marele caiet / The Notebook
(Ungaria, Germania, Austria, Franța, 112')

20:30
scurtmetraje românești I / Romanian Shorts I
(80')

22:30
scurtmetraje românești II / Romanian Shorts II
(79')

CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

16:00
Balul pompierilor / The Firemen's Ball
(Cehoslovacia, Italia, 71')

17:30
Patimile Mariei / Stations of the Cross
(Germania, 107')

22:00
The Last Man
o reinterpretare audio/ video a filmului 1984
Teeth Of The Sea (uk)
Eveniment special

CERCUL MILITAR

13:15
Revenirea / Revival
(Cehia, 116')

15:45
Sfântul GRA / Sacro GRA
(Italia, Franța, 93')

18:00
Jaf în scaun cu roțile / Keep Rollin'
(Elveția, Germania, 95')

20:45
Suntem cele mai tari! / We Are the Best
(Suedia, 102')

23:15
Suntem Mari Pepa! / Somos Mari Pepa
(Mexic, 95')

CINEMA VICTORIA

10:00
Urmează-mi vocea / Come to My Voice
(Turcia, Franța, Germania, 105')

12:30
Zgărie-nori suspendați / Floating Skyscrapers
(Polonia, 93')

15:00
Vis-à-vis
(Croatia, 81')

17:00
Orbire / Blind
(Norvegia, Olanda, 96')

19:00
Peștele și pisica / Fish and Cat
(Iran, 134')
Timothy
(Spania, 10')

22:00
Quod erat demonstrandum
(România, 107')

Monstrul / Dédalo
(Portugalia, 10')

SAPIENTIA
10:00
Finsterworld
(Germania, 95')

12:30
Povestea unui mafiot / The Godfather's Story
(Cehia, 100')

15:00
Dacă tu nu, eu da / Arrête ou je continue
(Franța, 102')

17:30
Adulter / Cheatin'
(Statele Unite, 76')

20:00
Ambulanța morții / Heavenly Shift
(Ungaria, 100')

22:30
Un pact / A Pact
(Germania, Franța, 83')

CINEMA ARTA

10:00
Silvi
(Germania, 97')

12:00
Reuniunea de clasă / The Reunion
(Suedia, 89')

14:30
Psalmul roșu / Red Psalm
(Ungaria, 87')

16:30
Bărbați de mingi / Men with Balls
(Ungaria, 68')

19:30
Competiția locală TIFF
Intrare liberă!

22:00
Prاف / Dust
(Rusia, 107')

00:00
*Stăpânul întunericului / Sawney: Flesh of Man
(Marea Britanie, 90')

CINEMA MĂRĂȘTI

18:00
Sunt o babă comunistă / I'm an Old Communist Hag
(România, 94')
pentru persoanele cu deficiență de vedere

20:30
Rabla albastră / Blue Ruin
(Statele Unite, 90')

PIAȚA UNIRII OPEN AIR

21:45
Sex shopul / Adult World
(Statele Unite, 97')

MĂNĂȘTUR OPEN AIR

22:00
Pruncul, petrolul și ardelenii / The Oil, the Baby and the Transylvanians
(Romania, 108')

INSTITUTUL FRANCEZ

22:00
Procesele lui Muhammad Ali / The Trials of Muhammad Ali
(Statele Unite, 86')

BISERICA EVANGHELICĂ LUTERANĂ

21:00
Faust / Faust - Eine deutsche Volksage
(Germania, 117')
Acompaniament live: Martin Schmeding

BD NR. 6 DE MATEI BRĂNEA

- MĂRCULESCU FROM THE PAPER GAVE ME THIS MAGIC CAMERA. IT MAKES ONEST SELFIES...

InterogaTIFF

Janos Szász: „Încerc să fiu deschis, ca un musafir, nu ca un profesionist.”

Pe domnul Szász l-am întâlnit dimineața. Ajunsesse cu o seară înainte și plănuia să vadă filme. Cât mai multe! Mi-a cerut să-i sugerez câteva producții românești – bineînțeles, pe lângă cele din competiție, la care trebuie să se uite, ca membru al juriului. *La limita de jos a cerului* părea o idee bună; chiar foarte bună! Îi vom cere părerea despre film, la finalul festivalului.

Cum vi se par Clujul și TIFF-ul?

Am fost aici de multe ori. Și în Cluj și în București. Am lucrat și cu actori români precum Maia Morgenstern sau Diana Văcaru. Am vrut chiar să fac un film în Hunedoara acum șase

ani, dar nu am reușit. Mă simt ca și cum m-aș întoarce acasă, am chiar și prieteni aici. Oamenii sunt foarte diferiți... Am făcut un film în care cei doi protagoniști erau din Târgu Mureș și din Cluj.

Cum este TIFF-ul în comparație cu alte festivaluri?

Am ajuns ieri după-amiază și mi-am dat seama că e un festival tânăr, impresionant. E un festival onest și mă bucur că mă aflu aici. Părerea mea este că TIFF-ul e un festival foarte important pentru această regiune.

Ce anume căutați la un film din competiție?

Dacă fac parte dintr-un juriu sau dacă îmi duc copiii la cinema, sunt aceeași persoană. Sunt foarte curios. Am făcut parte din multe jurii. E foarte ușor să judeci un film și să spui că nu îți place. Eu încerc întotdeauna să găsec ceva bun și impresionant în orice film. Nu îl judec după cum cred eu că l-aș face. Ar fi prostesc. Încerc să fiu deschis, ca un musafir, nu ca un profesionist.

Cum vă veți alege filmul preferat din competiție?

Voi alege filmul care mă va face să simt ceva, care mă va face să mă simt uman. TIFF e excepțional pentru că e în căutare de talente tinere, curajoase, la primul sau al doilea film. Fiți curajoși, rămâneți curajoși! E excelent că TIFF-ul are competiția deschisă pentru

Foto: Mihai Birș

regizorii aflați la început de drum.

Ce părere aveți despre repunerea în funcțiune a cinematografelelor vechi? Tudor Giurgiu și echipa au avut această inițiativă cu reabilitarea Depozitului de Film din Cluj și cu campania Salvați Marele Ecran.

Cinematografele de artă nu pot muri și această luptă împotriva multiplexurilor este foarte importantă. Acestea nu sunt deloc prietenoase apropo de filmele de artă, le percep ca pe o tulburare. Distrug arta, e foarte important să ripostăm. Peste tot prin lume există cinematografe

de artă și acestea au publicul lor, tânăr sau bătrân. Sunt o minoritate, dar sunt una importantă!

Povestiți-mi despre *Marele Caiet*, filmul dumneavoastră recent.

Este un film despre al doilea război mondial și este bazat pe o carte cunoscută. Niște gemeni se nasc într-o lume plină de cruzime. E un film foarte nemilos și sângeros. Se petrece în Ungaria, dar producția este împărțită prin toată Europa. Va fi proiectat și la Miercurea Ciuc, la ediția TIFF de acolo.

Interviu realizat de Ion Indolean

Transilvania Talent Lab

Nik Powell și alfabetizarea cinematografică

Nik Powell nu crede în regizorii care vorbesc despre ei înșiși. Dar crede în poveste. Și și-a împărtășit părerile cu norocoșii de la Transilvania Talent Lab.

Nik Powell a părăsit școala la 16 ani. A pornit o companie cu un prieten la fel de hipiot ca și el, Richard Branson, care a devenit Virgin records. Apoi s-au gândit ei bine și l-au preluat pe un alt hipiot, Mike Oldfield cu care au scos albumul „Tubular Bells”, pe care l-a ascultat William Friedkin și l-a folosit pe coloana sonoră de la *The Exorcist*. Și așa, din muzică a căzut în film. „Am vândut

Virgin la momentul nepotrivit, alfel nu aș fi aici, ținând cursuri, ci pe o insulă în Caraibe, vecin cu Richard Branson”. A deschis un cinematograful împreună cu Stephen Wolley, unde rulau filme vechi, filme străine, filme în calupuri de 48 de ore. Într-o zi, unul dintre spectatori nu mai mișca după încheierea celor 48 de ore. „Era un homeless care venise, cred, să-și dea sufletul la filmele

Foto: Adi Bulboacă

lui John Waters.”, spune Powell. „Nu cred în vârstă. Nu cred că ești prea bătrân sau prea tânăr pentru a face ceva. Nu cred în maturitate. /.../ Cei mai geniali oameni pe care îi cunosc sunt imaturi.”

Nik Powell, cu experiența sa de producător, a mai spus: „Sunt două miliarde de euro buget pentru film în Uniunea Europeană. Să nu mi se mai plângă nimeni că nu există bani. Bani există, trebuie doar să îi obțineți!” Venit la TIFF în dublă calitate de membru al juriului Competiției și de lector al masterclassului de la Transilvania Talent Lab, Nik Powell a împărtășit cu cei de la Talent Lab, cu vervă și replici brici, câteva din părerile sale despre producția de film: „Povestea de la A la Z” (The A to Z of Story):

Din alfabetul poveștii: Cum era de așteptat, „A” e de la „act”. Fie că este vorba de cele trei acte ale tragediei grecești, sau ale filmelor hollywoodiene, sau de cele cinci, uneori chiar șapte, ale pieselor lui Shakespeare. Dar „B” vine de la „Blood” (sânge), fie efectiv sânge sau „sânge psihologic”. „L” este pentru „long, too long” (lung, prea lung); „K” este pentru IKEA, sfătuiindu-i pe cei prezenți să se uite la cum arată un Volvo descompus, cu piesele ordonate așezate - care sunt cele esențiale, fără de care mașina nu ar putea merge, adică fără de care povestea nu ar funcționa, conștientizând ce servește povestea și ce nu. „V” este pentru „value of silence” (valoarea tăcerii) și tot așa. Trei lucruri care s-au schimbat în industria de film odată cu venirea suportului digital:

„Cred că tinerii au acces la un echipament mai ieftin, la vârste mai fragede. Ceea ce înainte de venirea

epocii digitale nu era posibil din cauza costurilor mari de procesare. Așa că acum pot începe ca Spielberg la șapte ani și nu au nevoie de un tată bogat, sau de o familie cu bani pentru a face filme. În trecut, dacă erai sărac, nu puteai face bani rapid decât dacă erai fotbalist sau muzician. Asta-i prima. Doi: Poți arăta filmele oriunde. Cred că e un lucru bun. Cu toate că mie, personal, îmi place cel mai mult sala de cinema. E genial că munca ta poate ajunge la atâția oameni în multe feluri, pe mai multe canale. Dar, bineînțeles, cealaltă față a monedei este al treilea - sunt mult mai multe complicații. Unu și doi înseamnă că sunt mai mulți realizatori care concurează pentru același spațiu, același număr de ochi, același număr de suflete, același număr de oameni.”

Trei lucruri de căutat într-o poveste: „Energie, farmec și relevanță.”

Un sfat pentru un începător într-un film:

„Unul singur. O să fac asemeni lui Lawrence Olivier care, atunci când John Hurt, tânăr fiind, i-a cerut sfatul, i-a spus doar: „Keep on going!” (n.r. „Nu te opri!”).

Dacă cei câțiva participanți ai Transilvania Talent Lab s-au bucurat de umorul lui Nik Powell, tot publicul TIFF va fi probabil martor la punerea în practică a criteriilor sale când Powell își va da verdictul în calitate de membru al juriului competiției TIFF. Deci, din partea sa, ne putem aștepta ca balanța să incline probabil către poveste, umor, energie, farmec și, nu în ultimul rând, relevanță.

A consemnat Ada Maria Ichim

TIFF. 13 Transilvania International Film Festival Cluj-Napoca 30.05 - 08.06.2014

Mergi la film?

Natürlich® N
mobiliar und decorațiuni.

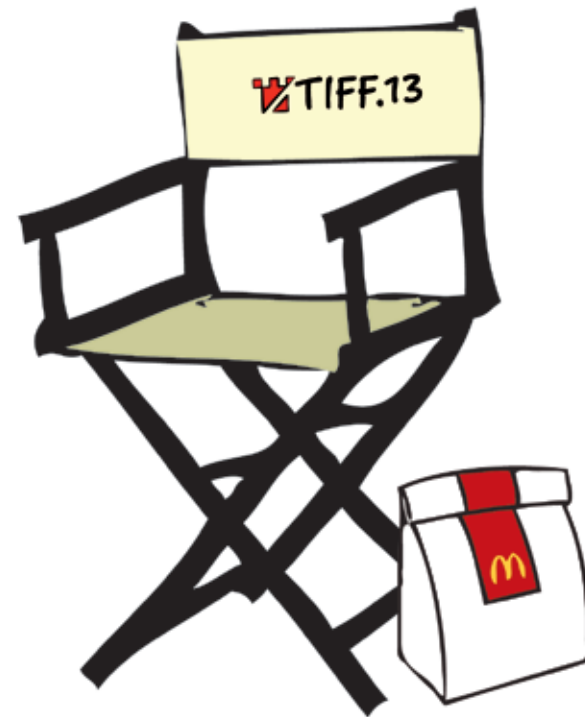
Ne găsiți: str. Traian Vuia, nr. 140 (Centrul Comercial Ambart)

Natürlich sprijină TIFF! Detalii pe www.naturlich.ro

E.ON vă prezintă secțiunea
"Ochi pentru ochi / Eye for an Eye"
la TIFF 2014.

e-on

*Pentru că știm cât de mult îți plac
serile lungi de vară și filmele
bune, te așteptăm alături de noi
la cea de-a XIII-a ediție TIFF.*

**După un film bun la TIFF, savurează o cafea
aromată în benzinăriile MOL!**

Alimentează cu minimum 20L de carburant, arată un bilet la Festivalul
 Internațional de Film Transilvania și primești din partea casei o cafea aromată.
Campania se desfășoară în perioada 30 mai – 15 iunie 2014, în limita stocului
 disponibil, numai în benzinăriile MOL din Cluj-Napoca și Florești.
Detalii pe www.molromania.ro.

MOL

PENTRU CEI CE VOR MAI MULT | www.molromania.ro

**Jameson te trimite la filmele preferate din
cadrul TIFF.13 în perioada 30 mai – 8 iunie,
alături de Irish Whiskey-ul
Nr. 1 în lume!**

Urmărește-ne pe Jameson.Romania pentru noutăți și invitații!

Drink Jameson Responsibly

www.consuma-responsabil.ro

InterogaTIFF

János Szász: “With movies, I really try to be open, as a visitor, not as a professional”

I met mister Szász in the morning. He had arrived the night before and was getting ready to see some movies. As many movies as possible! He wanted me to suggest some Romanian movies.

He wanted to see other movies, apart from the ones that he has to see as a member of the Jury. *The Unsaved* seemed like a very good idea; quite an excellent one! We'll ask for his opinion about it at the end of the festival.

How do you find Cluj and TIFF?

I have been here many times. In Cluj and in Bucharest. For my films, I have worked with Romanian actors, like Maia Morgenstern or Diana Văcaru. I even intended to make a film in Hunedoara, 6 years ago,

but we couldn't. So here, I'm coming at a kind of home. I have some friends here. The people are very different... I made a film in which the two protagonists came from Târgu Mureş and from Cluj.

How do you see TIFF compared to other festivals?

I arrived yesterday afternoon and I immediately sensed it is very young, very impressive, in a way that's not a hype festival. It's a kind of honesty, what I felt, and I'm really honored

Photo: Mihai Biris

to be here. I feel TIFF, for this region, is the most important festival.

What do you search for in a movie which is in the competition? How do you rate it?

I have no expectation. If I'm in a jury of I take my children to the cinema, I'm the same person. I'm just very curious. I've been in many juries. It's always easy to judge a film and say you don't like it. I always find something good, impressive in each film. I'm not judging in a way

of how I would do it. This is silly. I really try to be open, as a visitor, not as a professional.

How will you choose your favorite movie from the competition?

I'll choose the film which will make me feel something, which makes me work my emotion and which makes me feel I'm a human being. TIFF is exceptional because it searches for brave young talent, at their first or second film. Be brave, stay brave! This is the best, that TIFF

chose to address the competition to directors at their beginnings.

What do you think about the idea of saving old cinemas from being closed? Tudor Giurgiu and his team have this initiative with rehabilitation of the Film Warehouse in Cluj and they also have a campaign to save the big screen.

Art house cinemas cannot die and I think it's a very important and desperate struggle against the shopping mall cinemas. They are very unfriendly with the art films, which are just like a turbulence for them. They are destroying art, so it's very important to fight back. But everywhere in the world you can find art cinemas and you can find young people and old people who want them. It's a minority, but it's an important one.

Tell me a little bit about *The Notebook*, your recent movie.

It's a Second World War movie and it's based on a very well-known book. Two twins are pushed by their mother in a very cruel world. It's a very cruel and bloody movie. It takes place in Hungary, but the production is a wide European one. It will be screened at Miercurea Ciuc, at the TIFF edition from there.

Thanks for the interview and have a nice stay here, sir!

Ion Indolean

InterogaTIFF – Competition

Shahram Mokri

director of *Fish and Cat*

Shahram Mokri is the director of the Iranian competition film, *Fish and Cat*. I met him at Casa TIFF after looking for him for 2 days and 20 minutes. He said his English is bad. I said my interview skills are bad. In the end we both did pretty ok.

What are the biggest challenges of making a 2 hours 20 minutes film in one shot?

If I went back to the past, I think maybe I would forget this idea for a movie. Because it was very, very hard. I made three short films before this one, all in one take, but around 10-15 minutes. I made this film one year ago and I had two months of preparation for it, one in Tehran, with me and the actors talking about the script and characters, and one on location in the north of Iran. We tried the same performance, two times a day, everyday, for a month. We rehearsed like in theatre. After two months we just did it in one take, one day. I think it's a good idea to propose to producers. You say it's just one day of shooting with the camera and producers are always happy with this idea.

So why one shot?

This film is the same as M. C. Escher's paintings. In his paintings the change in perspective is always very important. You can find this when you follow the movement in these paintings. I wanted to change perspective, but in time. When you make a movie with a lot of different shots and stories and puzzles, in your mind you can always change this puzzle and construct a true image. But when you do it just in one shot, time becomes confusing; you don't know which time is in the start and which is in the end. I think this is what's possible just in one take. This is how I think it's very near to Escher's paintings.

You never see any actual violence on screen in your film, it remains

on the level of a constant threat from the woods.

I love slasher movies. But in Iran we don't have any slasher movies. Maybe if you see *Fish and Cat*, maybe you can see the first Iranian slasher movie. But slasher movies always show killings and knives, but in *Fish and Cat* we don't have any of that. But it begins with the cliché of slasher films, someone takes a wrong turn and finds a scary old man. After one hour we are far from slasher movies though and we are far from reality. After one hour in this movie we understand that this film is not about a slasher story, not about realism, it's not about a story. It's about form, it's about time and it's about surrealism. In the beginning though, *Fish and Cat* is a slasher movie I think.

What kind of filmmakers or cinema influenced you in developing this painterly way of thinking about film?

Sometimes people ask me about Sokurov and they ask me: is this movie after *Russian Ark*? I think this film is nearest to Bela Tarr and to Tarkovsky and Gus Van Sant. Not exactly to Sokurov. Because the style of the camera is very important to me in *Fish and Cat*. And when you follow a person a long time you just focus on one point in the image. This is very important in Bela Tarr movies and after Bela Tarr, in Gus van Sant and Tarkovsky. I love them and I wanted to mix them with genre movies, with slasher movies.

Maybe they'll kill me because of this idea. Bela Tarr slasher movies. But I don't know if it's possible or not.

How difficult is it to make these sorts of films in Iran?

In Iran we have a red line from the government for movies. And this red line is in the script and for example you can't talk about the government, about Quran, and when you make a film you can't show a woman without a hijab. In real life when an Iranian woman is out of the house they must have a hijab. But when they are in the house they can take it off, but we can't show it. *Fish and Cat* had a story that happened outside and because I wanted the girls and the women in the film close to reality, they wear hijabs and scarves. If you show a woman without hijab you can't make another film, you can't show

this film and sometimes you must go to prison. So it's not possible.

The constant refusal to show violence in your film happens most profoundly at the very end. Is there hope to be found there?

I think it's an image, it's a dream. In this film we have three circles, and they are joined together. The beginning, the middle and then the end. These three circles in the end form just another one big circle. So when you want to go out of the circle, in *Fish and Cat*, it's possible only with dream. And when that camera is in front of that music, it's a dream for that girl and for young persons to go out of the circle. In my next film I have a young man and he wants to break this circle.

Cătălin Moise

Special Event

The Last Man – Teeth of the Sea

Teeth of *The Sea* is one of the most interesting and sonically diverse musical experiments in recent memory. The four londoners draw their inspiration

from a rich slew of genres: from krautrock to techno to Morricone, to Goblin, to Brian Eno. Their sound is, essentially, a progressive sci-fi mixture of guitars, deep bass

lines, and histrionic, uncompromisingly retro and deliciously intrusive keyboards. This is obvious from their 2009 debut, *Orphaned by the Sea*.

Their latest LP, *Master* (2013) further amplifies their roots with its obvious tribute to Claudio Simonetti & the gang (Dario Argento's fetish band, Goblin, that is) and to one of the bands that inspired them, *Wolf Eyes*, among others. The album is quite a demanding, but thoroughly rewarding exploration. It's a realm where keyboards and guitars collide and explode, where the bass runs deep, with a layer of permeating gloominess and aural landscaping that teeters on the brink of dark ambient.

There's also little wonder that the band reimagined the score for Ben Wheatley's immensely schizoid and surreal period/genre film *A Field in England*, turning it into a thumping, vicious, throbbing levathan of musical dementia. Tonight we'll witness their reimagined score for *1984* in one of TIFF's most awaited events: *The Last Man* at the Student Culture House, starting at 22:00. Together with Benjamin Barfoot, the group is set out to unleash a wave of oppression and dystopicgrittiness that will make Big Brother proud.

Cătălin Mesaru

Faust accompanied by live original organ music

Murnau's *Faust*, a masterpiece of German expressionism, an adaptation of Goethe's work and an iconic artefact of silent cinema, will have a special screening with live music at TIFF, as it is customary for silent film. Organist Jan Esra Kuhl will perform the soundtrack he composed especially for this special event. Beyond the obviously superb nature of emphasizing the somber and bizarre touches of expressionist cinema from the time of the Republic of

Weimar with the organ's grave and gloomy tones, this screening marks a reunion of ample and celestial organ music from the times of Goethe with the film spawned from his famous text a century later, in the same lands. A refined and powerful experience, a cultural act, but also a cinematographic happening one cannot afford to miss.

The event will start at 9 p.m. at the Lutheran Evangelic Church.

Cristi Mărculescu

BUN VENIT ÎN

TRAN NIA

ACOLO UNDE
FILMUL DE CALITATE
ÎNTÂLNEȘTE SPECTATORI
DE EXCEPȚIE

TIFF. 13
Transilvania International
Film Festival Cluj-Napoca 30.05 - 08.06.2014

Ziua Maghiară

Trei must see-uri în Ziua Maghiară

Red Psalm

Anul acesta Ziua Maghiară vine la TIFF într-o doză concentrată de patru filme unu' și-unul. Un documentar despre poate cel mai sărac sat unguresc care primește bani să-și construiască un teren de tenis pentru cetățenii turmentați și nu foarte dispuși spre muncă; o poveste a doi frați mici și gemeni aruncați într-un sat în 1944, lăsați să-și confecționeze propriul lor război ca răspuns la cruzimea lumii exterioare; o minunăție de

pseudo-western balcanic cu ambulanțieri nocturni și, în final, o mostră fabuloasă de cinema venită de la *Red Psalm*-ul lui Miklós Jancsó.

Surpriza majoră este categoric însă debutul în lungmetraj al lui Márk Bodzsár, *Ambulanța morții*, care nu clipește în niciun moment în demersul lui de a crea un univers rupt parcă din filmele lui Tarantino (cu tot cu săbii), dacă Tarantino ar fi făcut filme cu iu-

goslavi. În anul 1992, un individ pe nume Milán fuge din armata bosniacă, după ce nu vrea să împuște niște oameni, și ajunge pe șest în Ungaria, unde dă peste un echipaj de ambulanță nocturnă care trăiește și muncește după propriile legi. Datorită abilității lui spectaculoase de a performa traheotomii spontane între pepeni, echipa îl recrutează pe bosniac în rondul de noapte, care l-ar putea ajuta să-și scoată nevasta rămasă în Sarajevo-ul bombardat. Prins între un cinism sprinten și neiertător și *mexican stand off*-uri cu prostituate drogate în subteranele Budapestei, Milán se vede transformat din paramedicul cu inimă de aur și intenții tot așa, mereu de partea legii, într-un adevărat nelegiuit, cu tot cu gel în păr și scânteii în ochi. Promisiunea de western e dusă până la sfârșit, iar când lucrurile se încheie, ce rămâne în urma artificului este un film, după toate standardele, extrem de frumos. Într-un alt registru, dar în egală măsură umoristic, *Bărbați de mîngi* documentează povestea adevărată a unui sat în șomaj de 98% care, fiind îndeajuns de sărac cât să aplice la orice soi de fond pentru care ar fi eligibil, primește în mod generos de la Uniunea Europeană, 10.000 de euro ca să construiască un teren de tenis. Așadar, fără a avea cine știe ce de

Ambulanța morții

mâncare, sau prea multă tencuială pe case, într-un rustic și rural profund est-european, satul se adună la teren, cu găștele aferente, gata să se apuce de tenis. Responsabil cu educația sportivă a colectivului e un antrenor de tenis în etate și etilitate pe care oamenii îl tachinează că ar fi român. Scopul lor e să devină îndeajuns de buni cât să concureze cu alte sate, astfel încât formează Besence Tennis Club în speranța că izbăvirea comunității va veni din sportul nobil. Doar că, încet-încet, totuși pare că problema bărbaților din sat nu e atât numărul de slujbe mic, cât numărul de păhărele mare.

Psalmul roșu începe cu un cadru-secvență lung de 10 minute, în care camera se învârtă în jurul oamenilor, oamenii în jurul camerei, caili în jurul oamenilor și tot așa. Un grup de fermieri intrați într-o-

grevă neautorizată la sfârșitul secolului 19 sunt înconjurați de soldați. Între imagini în cadențe constante de săni dezgoliți, uniforme și cai formând un perpetuu vârtej în jurul camerei, marxism isteric recitat și momente în care colectivul izbucnește în cântec, filmul este absolut hipnotic și amețitor. Miklós Jancsó este unul dintre oamenii care au luat foarte în serios frumusețea artei cinemaului, iar *Psalmul Roșu* este fix genul ăla de cinema la care te uiți înmărmurit pentru ca apoi să te întrebi ce s-a întâmplat, și nu știi exact, dar cu certitudine s-a întâmplat frumos, și a fost foc, și au fost corpuri, și cântece și dans și biserici în flăcări. Așadar începeți-vă ziua cu un vis de o splendoare pentru care cuvintele nu s-au făcut.

Cătălin Moise

ZFR- Scurtmetraje românești

Scurtmetrajele naționale

ZFR-ul a început, deci se cere o examinare a scurtmetrajelor incluse în categoria național-competitivă. Avem de-a face cu opt bucăți de cinema mai mult sau mai puțin ancorate în prezent, cotidian diurn și realism. Pulsioni sexuale tomnatică și asasinate brusc, călătorii și locuitorii la bloc, toate sunt incluse în filmele scurte din selecția TIFF 2014. Alfabetice vorbind, lucrurile stau cam așa...

Daniel Sandu convoacă un grup de bărbați adevărați pentru îndeplinirea unui ritual absurd: urcarea unei motociclete până la etajul zece. *Cai putere* funcționează admirabil ca portret de grup și este capabil să ofere fiecăruia dintre participanți momente și replici

juste. Conturat din reproșurile celorlalți, protagonistul jucat de Adrian Titieni își vede treaptă cu treaptă orgoliul machist și iluziile despre propria relevanță zdrelite de ceilalți bărbați.

Ela este corporatista care-și urcă în (Fiat) Panda-ul proprietate personală bunica, pe Madam, și pornește spre litoral pentru a o depune pe bătrână la hotel. Pe autostradă, prin benzinării și la hotel, două vițiuni complet diferite asupra vieții și lucrurilor într-adevăr importante intră (din nou) în contact și dialog. *Ela, Panda și Madam* (regia Andrei Ștefan Răuțu) este deci un *road movie* simpatic și familist, un alt fel de *Selfie*, de data aceasta (și mai) trans-generațional.

O lume nouă

Pentru *Kowalski*, Andrei Crețulescu aduce la aceeași masă trei indivizi. Cam dubioși. Unul prea tăcut (Dorian Boguță), altul prea umflat în pene (Andi Vasluianu) și un al treilea prea mafiote (Șerban Pavlu). Ce rezultă este un thriller mai brutal decât ar fi de așteptat, cu eternele insulte direcționate către eterna ospătăriță deloc pe placul clienților. Și cu niscaiva vărsări de sânge.

Luiza Părvu o transportă peste ocean și înapoi în timp pe Olimpia Melinte. *O lume nouă* este scurtmetraj de epocă, cumva western, cumva dramatic. O soție gravidă ajunsă pe urmele soțului peste ocean trebuie să primească niște vești pe care cumnatul (Florin Penișoară) nu are nici curajul, nici discreția necesare pentru a i le da. Studiu de situație, interior de western.

Mihaela Popescu își scoate protagonista jucată de Valeria Seciu la o *Plimbare*, cu scopuri clare, până la aprozarul din cartier. Ce-ar putea face la aprozar Valeria Seciu și Sergiu Costache? Nimic plicticos, vă asigur.

Între două *Love Building*-uri, Iulia Rugină revine la comedia de scurtmetraj, de data acesta cu tot arsenalul de poezie și umor pe care un film despre existențele de după despărțire a doi foști iubitori pasionați de Angela Similea îl cere. *Să mori din dragoste rănită* este exact ce pare: o comedie-omagiu, funerară și delicioasă la adresa (Strada Speranței, numărul 9, la parter) divei Angela Similea.

Sergiu Lupșe face haz de necaz la modul cel mai ilar și incorect posibil. *Tatăl nostru* și modul în care rugăciunea și pioșenia pot spăla păcate trupești sunt puse sub microscop. Dezbate cuvintele din rugăciune și capacitatea spălătoare de păcate a acesteia două prostituate cu hramuri diferite și un impresar piscicol.

Trece și prin perete este al treilea scurtmetraj despre moarte și colateralele ei, semnat de Radu Jude. După *Film pentru prieteni* și *O umbră de nor*, momentul intimist și realist din acest film pare o încheiere abilă de trilogie tematică. Un

bunic, nepoțica și doi amici de-ai bătrânului sunt expuși, din interior de apartament, la moartea și durerea de dincolo de ziduri, din vecini, unde cineva a murit. Ce face Jude bine este tocmai distanțarea de personaje și discuții, care ajută spectatorul să-și umple cu propriile rezonuri și emoții filmul.

Dacă tragem linie, se moare în nu mai puțin de patru filme (fix 50% din totalul de opt), avem trei regi-zoare în selecție și două scurtmetraje pun în focus poziția bărbatului, sau mai exact jocurile *machiste*.

Cristi Mărculescu

TIFF.13
Transilvania International
Film Festival Cluj-Napoca 30.05-08.06.2014

Raiffeisen BANK
Reușim împreună.

Viata fără CASH

100x bilet
CLOSER TO THE MOON

Sărbătorește pe două roți Ziua Mondială a Mediului și câștigă un bilet la film în cadrul TIFF.13!

Vino joi, 5 iunie, cu **bicicleta Raiffeisen Bank** la cinematograful Florin Piersic, între orele 14:00 - 15:00, și noi îți oferim un bilet la proiecția filmului "Closer to the Moon", în regia lui Nae Caranfil, de la ora 15:30.

Nu sta prea mult pe gânduri și pedalează spre unul dintre cele **100 de bilete gratuite!**

viatafarcash.ro

TIFF.13
Transilvania International
Film Festival

Fii actorul principal din propriul selfie!

Fă-ți un #selfieTIFF cu unul din materialele evenimentului, ca să ne dovedești că ai fost acolo. Încarcă poza public pe Facebook utilizând hashtag-ul de mai sus și poți câștiga un Samsung Galaxy S5!

EuroGsm
explorează

Disney Junior

Aici începe magia!

Disney MICKEY MOUSE CLUBHOUSE

Distracția începe la UPC cu TEKI și Disney Junior!

Peste 100 de canale digitale

Fiber Power 200 Mbps

TEKI cadou

Telefonie nelimitată

031 100 1000
www.upc.ro

facebook.com/UPC.ro

upc

TEETH OF THE SEA (UK) **CONCERT**

MIERCURI, 4 IUNIE | ORA 22:00 | CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

THE LAST MAN

Live audiovisual interpretation of George Orwell's „1984”

The most adventurous psychedelic rock outfit in the UK. They are making some of the most exciting sounds since The Big Bang (NME)

BILETE PE BILETMASTER.RO

WWW.TIFF.RO

Supernova

Suntem Mari Pepa!

Mari Pepa am fost și suntem noi. Mari Pepa e punk. Mai mult de atât, totul e punk; noi suntem punk și vrem anarhie, suntem împotriva sistemului, nu vrem cenzură, vrem

să fim liberi și să cântăm despre Natașa. Fă, Natașa, te iubim! În plus, ne-ar cam plăcea să scăpăm din această societate convenabil-matriarhală în care ne aflăm. Ne-ar plăcea, dar nu prea. Ne e greu să

fim adolescenți rebeli, dar ne place să fim într-o formație punk și să cântăm despre vrute și nevrute cu toată evlavia exploziei pubertății. Viața noastră-i pe alocuri tipică, dar și disonantă și sincopată – ne pasă de familiile și de oamenii din viața noastră deși suntem prea șmecheri ca să o recunoaștem în totalitate, considerăm că niște fâșfâș-uri de deodorant pot înlocui cu brio un duș, suferim de *ennui* adolescent, ne-am dori o viață mai bună, dar ne e prea lene să schimbăm ceva. Ne dăm cu skateboardul și ne filmăm ca ăia de pe Youtube pentru că suntem *cool* și ce facem noi n-a mai văzut Parisul. Sau, mai exact, Guadalajara. ¡Ésta es la vida de *Mari Pepa, ésta es nuestra vida!* Savurându-ne viața în *Suntem Mari Pepa*, spectatorul pleacă din sală cu o întrebare și-o trăire: *Ce-afi avut cu săraca Natașa?* și că lucrurile sfinte nu-s chiar alea pe care le-a știut toată viața ca fiind sacre.

Cătălin Mesaru

Piața Unirii Open Air

Sex Shopul

Opoetesă virgină se angajează la un sex shop. Pare un început de banc porcocos, dar este premiza inițială a unei comedii americane *indie* care numai de zdruncinat tabuuri nu are timp. Scott Coffey este mai interesat de iluziile tragi-comice ale poetesei debutante decât de filmat secvențe transgresive. În buna manieră (devenită deja manierism) a comediiilor *indie* americane, *Adult World* are protagoniști nițel mai săriți, care sunt capabili totuși să se adapteze lumii reale din jur. Astfel, micuța Amy (Emma Roberts) se maturizează mai boem, printre dildouri și între episoade penibile psihotice de hăituire a poetului ei favorit, numit, cum altfel decât

Rat Billings (în traducere aproximativă "Șobolanul Facturier"). Coffey nu îngroșă nici umorul, nici personajele, iar maniera sa de-a face comedie subtilă și un pic rece funcționează de minune în contrast cu talmeș-balmeșul de versuri și melodramatisme din capul plin

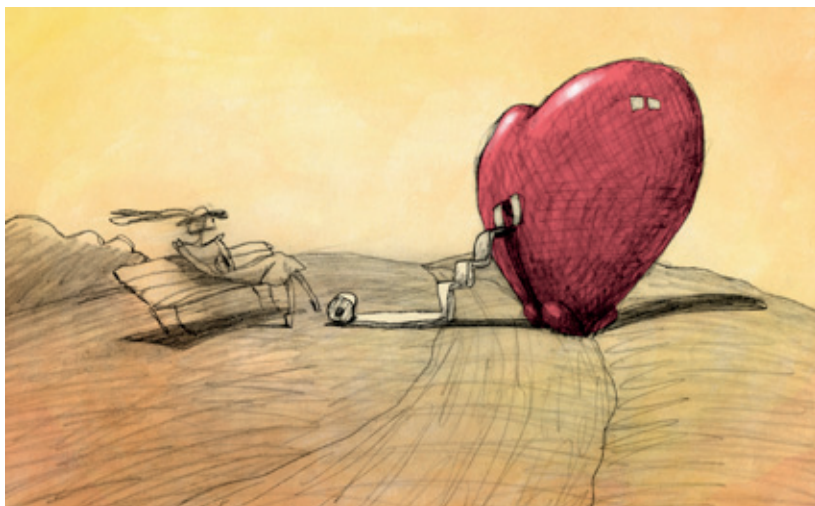
de poezii și poeme al lui Amy. Ca rapel bonus, este a doua oară (după *Wonder Boys*) când John Cusack joacă un autor de literatură, iar pe regizor îl vedeți în rolul său de proprietar de librărie.

Cristi Mărculescu

Ochi pentru ochi

Adulter

Bill Plympton e un geniu al animației sau poate singurul geniu încă în formă al animației. L-ați mai văzut la TIFF în urmă cu câțiva ani, cu un

program de scurtmetraje și două lungmetraje. Noul *Cheatin'* e un cocteil de sordid, sex, vise halucinante de răzbunare, mașinării, unele magice, altele pur și simplu anacronice și fermecătoare, și infinit de multă duioșie. E probabil marea poveste de dragoste, damnată, bizară și cu final neașteptat a acestei ediții. În universul plymptonian, dragostea și ura se împletesc, pulsează grotesc, deformând și recompunând personajele și lumea, într-o demonstrație uimitoare a puterii și versatilității animației acolo unde filmul se poticnește. Cu Plympton, te aștepti parcă din minut în minut ca liniile în continuă vibrație și culorile saturate să își reverse conținuturile de pe ecran și să invadeze sala și lumea.

Laura Popescu

Suntem cele mai tari!

Undeava, în Suedia anilor 80, trei fete cucuiete, de-abia ajunse în preajma adolescenței, și-ar face trupă de punk. Asta deși punkul era deja mort, iar ele erau deplin conștiente de acest detaliu. Și în ciuda convingerilor fundamentalist-religioase ale mamei uneia dintre ele. *Suntem cele mai tari!* e un film cu care Lukas Moodysson se întoarce spre începuturile carierei sale cinematografice (*Fucking Aml*). E o dramoletă dulce-amară plină de prospețime și deloc datată despre niște chestiuni cu valoare universală: prietenia și

punkul. Un film ușor de subestimat, dar un film extrem de *lukas moodyssonian* și din poeziile și din umanismul pe care le degajă fără vreun efort programatic. E genul de peliculă foarte ușor capabilă de unsuflete și stărnit simpatii de durată pentru nenea Moodysson, unul din cei mai poeți (da, chiar are diplomă de poet, sau, mă rog, licență în literatură) dintre regizorii pe care TIFF-ul i-a urmărit și proiectat sistematic, în integralitatea operelor lor cinematografice.

Cristi Mărculescu

Evenimente speciale

Faust cu acompaniament de orgă live

Faust-ul lui F.W. Murnau, capodoperă a expresionismului german, ecranizare a textului lui Goethe și artefact iconic al cinemaului mut, beneficiază la TIFF de o proiecție specială, cu acompaniament muzical live, cum le șade bine filmelor mute. Organistul Jan Esra Kuhl va interpreta coloana muzicală pe care a compus-o special pentru această proiecție-eveniment. Dincolo de natura evident superbă a sublinierii/acompanierii tușelor cinematografice sumbre și bizare specifice expresionismului Republicii

de la Weimar, cu tonalitățile grave și tenebroase ale orgii, proiecția marchează o reunire dintre muzicile de orgă ample și celele contemporane lui Goethe și filmul rezultat din faimosul său text un veac mai târziu, pe aceleași landuri și coordonate geografice. O experiență rafinată și puternică, un act cultural, dar și un *happening* cinematografic de neratat. Evenimentul va avea loc la Biserica Evanghelică Luterană începând de la ora 21:00.

Cristi Mărculescu

Competiție

Zgârie-nori suspendați

Ce faci atunci când ți-e frică să fii ceea ce ești de fapt? Ce se întâmplă când le refuzi instinctelor cursul lor natural? Prin această problemă trece Kuba, un înotător ce fură pe ici pe colo câte o privire în timp ce colegii lui se antrenează la bustul gol sau când sunt la duș. Kuba este bipolar sexual: este homosexual (într-o relație *straight* de doi ani de zile), uneori ar vrea să nu se mai ascundă, alteori își înfrânează instinctele și realitatea sexuală. Femeile din viața lui nu îl ajută: cele două (prietena și mama)

încearcă să îl oblige să renege natura în momentul în care acesta îl întâlnește pe Michal. Cei doi încep o relație pe ascuns, relație ce este încercată de zbulciatul război ce se dă pe două planuri: relația angoasat-domestică dintre Kuba și cele două femei și, pe de altă parte, tortura interioară pe care Kuba și-o induce. Vizual, filmul se ajută de niște tropi bineveniți: apa la ralanti, peisajele urbane; toate potențiază drama celui chinuit.

Cătălin Mesaru

Quod erat demonstrandum

Q.E.D. e pe alocuri atât de lucid și de bine lucrat scenografic încât nu pare un film românesc, mai ales un alt film românesc despre comunism. Un doctorand în matematică e disperat să-și expună descoperirile în fața lumii, dar nu primește aprobări pentru conferințe și publicare pentru că nu e membru de partid. Ambițiile sale pur intelectuale sar rapid în ochi, motiv pentru care i se aplică din oficiu un securist. Dar nu orice securist, ci unul glacial-carierist (Piersic Jr. cu părul lins), care îi înscenează o presupusă colaborare

cu vestul, caz în urma căruia securistul speră să avanseze-n ierarhie. Intermediară va fi Ofelia, o prietenă a matematicianului, disperată să-și ia pașaportul și să se care în Franța. Sunt de toate: turnători, speriați, lingăi, pensionari care-și pun deoparte bani pentru sicriu, dar ce *Q.E.D.* face foarte nou și bine în nișa de cinema despre comunism e să arate cum oamenii ăștia îndeplinesc funcții, întocmai cum personajele îndeplinesc funcții într-o poveste sau un film.

Mark Racz

Peștele și pisica

Peștele și pisica pornește de la o poveste reală de *Sweeney Todd* iranian în care, în anul 1998, niște bucătari s-au decis, în lipsă de alte cărnuri, să servească cărnuri de om. Filmul lui Shahkrham Mokhri este un aproape-horror care nu devine niciodată horror, bucătarii din poveste fiind luați doar ca pretext pentru a menține o atmosferă perpetuă de potențială teroare în pădurea în care iranianul își face filmul de două ore și 20 de minute fără nicio tăietură. Camera pornește cu cei doi bucătari care se duc prin pădure în căutare de benzină și nu se mai oprește niciodată, cei doi fiind abandonați când camera găsește alți indivizi pierduți prin pădure, pe malul unui lac în ceea ce pare a fi un purgatoriu pentru suflete pierdute. Oamenii tot merg, lucrurile tot curg, muzica tot cântă, camera tot caută, iar în atmosfera asta fantasmagorică, fil-

mul, sub tensiunile acumulate ale unui cadru care nu e întrerupt niciodată, devine un basm iranian cu mălării din pădure pe care nu-i

vezi niciodată tăind ceva, însă știi întotdeauna că sunt acolo.

Cătălin Moise

Supernova

Colivia de aur

Colivia de aur, film despre imigrație. Clandestină, evident. Deloc lipsită de pericole și peripeții. Trei puștani de prin Guatemala (doi băieți și o fată) încearcă să ajungă la Visul American. Până acolo însă, atât prietenia lor, cât și țăriile de caracter individuale vor fi testate. Diego Quemada Diez urmărește de aproape adolescenții și trasează în linii mari nu eternul discurs patetic despre imigrație, ci un portret al unor adolescenți, poate mai tăcuți și în mod cert mai atenți la pericolele din lumea înconjurătoare decât puștani lipsiți de probleme din lumea civilizată. Grupului inițial (Julian, Sara și Samuel) i se alătură singuraticul Chauck, amerindian deloc vorbitor de spaniolă. Noua dinamică de grup, cu armo-

niile și gelozii ei, nu durează prea mult. Cei patru sunt despărțiți de autorități, miliții și neșanse. Deosebit de empatic și cu o agendă emoțională asumată, *Colivia de aur*

este o meditație tristă despre inutilitatea speranțelor și prețul plătit pentru vise.

Cristi Mărculescu

Zilele filmului românesc

Sunt o babă comunistă

Filmul este o ecranizare a cărții cu același nume de Dan Lungu. Regizorul Stere Gulea ne oferă propria sa versiune a supravieuirii în prezentul capitalist, susținută de o distribuție impresionantă. Încă de la început, regizorul a avut-o în vedere pe Luminița Gheorghiu pentru Emilia, dar filmul a prins contur abia când l-a distribuit pe Marian Rălea, nedrept de puțin folosit de cinematografia română, în rolul lui Țucu, soțul ei. „Este o chimie care a funcționat între actori. Lucrurile acestea se simt. Poți da

indicații, dar dacă ceva nu iese din el, în deplin acord cu el, cu starea lui, din relația lui, orice spui nu e de ajuns.”, spune regizorul. Memorabilă este minunata Valeria Seciu, care revine pe marele ecran într-o apariție elegantă, subtilă, dar totuși plină de vână în rolul doamnei Stroescu, croitoreasa căreia comunismul i-a închis drumul către arte din cauza dosarului. Fiica Emiliei este frumoasa Ana Ularu, angulară și neliniștită, căreia străinătatea pare să îi fi conferit un plus de ADHD, furtună și briză răcoroasă în același timp. Filmul lui Stere

Gulea este amuzant, înduioșător și tandru. El însuși mărturisește că, la filmări, Luminița Gheorghiu, cu care a lucrat în 1987 la *Moromeții*, îi spunea: „Măi, Stere, eu credeam că umorul venea de la Victor [n.r. Rebențiu] la *Moromeții*, dar văd că și tu ai umor.”

Ada Maria Ichim

■ TIFF la cald

Masterclass, Russkaja & Olimpia Melinte

Foto: Nicu Cherciu

Open Air-urile s-au redeschis odată cu vremea mai bună. Până la urmă, BD-ul lui Matei Branea pare că a funcționat într-o oarecare măsură... Ocazie cu care am aflat că de pe urma proiecțiilor de la Open Air există niște beneficiari neașteptați: taximetriștii. Unul dintre ei a mărturisit ieri cuiva de la TIFF: "Ce bine cu TIFFul ăsta,

mai ales cu proiecțiile în aer liber! Că se închide circulația în centru și trebuie să ocolim, facem curse mai lungi. Poate că pe clienții noștri să îi deranjeze, dar noi ne bucurăm." Pe lângă bucuria făcută taximetriștilor, iată ce s-a mai întâmplat între timp... Masterclassurile de la Mansarda Napoca 15 sunt în plină

desfășurare. După umorul britanic și energia de producător a lui Nik Powell, ieri, participanții au avut parte de experiența aprigă a operatorului Peter Flinckenberg filmând un documentar în favela braziliană. „E complex pentru că Nik Powell vorbea despre toate foarte relaxat și a trecut prin foarte multe chestii. Avea o viziune din toate punctele de vedere – ca producător muzical, regizor, scenarist, producător de film. Și intens, pentru toată intensitatea din favela, pe care am trăit-o prin ce ne-a arătat din documentarul din Brazilia.” (Alin Boeru - București). Pentru alți participanți, mai aproape de scenaristică, „a fost interesant să vezi că un producător lucrează punând accentul pe *craft* (tehnică) și nu doar în termeni de bani și marketing. Nu părea să se gândească doar la cum să promovezi și să distribuie, și implicit cum să modifice viziunea [realizatorului de film n.r.], oricare ar fi, bună sau proastă, cum să o modifice, ca să o vinzi. El părea că nu ar face asta ca producător. Mai degrabă și-ar alege de la început piața ținând cont de viziunea celui care face film sau muzică.” (Andrei Șendrea, Piatra Neamț). Ce se întâmplă când trupa Russkaja, verișorii austrieci ai lui Bregovic, se apucă de balcanizat muzical în contextul vizual al mitologicului *Crucișător Potiomkin*? Păi, se întâmplă o relectură ritmată a unei

capodopere de cinema mut. Un show foarte antrenant și acaparant care se poate savura pur și simplu (iar ropotele de aplauze de final au confirmat asta) sau care se poate contextualiza intelectual. Propaganda sovietică destinată maselor și precursore ale culturii pop de azi (mult mai mult decât ar fi de așteptat) se intersectează, 90 de ani mai târziu cu un hibrid muzical delicios de mutant al aceleiași culturi pop. Dacă ar fi fost un duel, filmul lui Eisenstein ar fi triumfat cu cadrele lui iconice și montajul rus din epoca de glorie. Dar e, de fapt, vorba de o contextualizare și coabitare. Una dintre cele mai importante actrițe ale noii generații, Olimpia Melinte, s-a întâlnit ieri după-

amiază cu publicul la TIFF Lounge. O fire relaxată și deschisă, ea le-a povestit participanților despre cele trei filme din cadrul festivalului în care joacă (*Canibal*, *#Selfie* și scurtmetrajul *O lume nouă*), dezvăluind cât de mult se dedică ea proiectelor la care lucrează - avem de-a face cu o actriță care, doar pentru aceste trei roluri, a învățat limba spaniolă, s-a îngrașat 10 kilograme în două săptămâni și a străbătut jumătate de glob. În ciuda premiilor prestigioase și laudelor pe care le primește, ea rămâne totuși modestă, spunând: „Meseria asta o fac pentru mine.” Jos pălăria!

Ada Maria Ichim,
Cristi Mărculescu & Flavia Dima

■ blog.tiff.ro

„Chiar ne doream să încercăm niște mititei, sarmale sau ciorbă de burtă cât suntem la TIFF”. Citește interviul cu trupa Teeth Of The Sea pe blog.tiff.ro.

■ TIFFie – Selfie-ul tău de la TIFF

Dacă ai reușit să te tragi în poză cu un regizor sau actor de la TIFF sau cu o personalitate a festivalului, la petreceri, la cinematografe, pe stradă, la cafenea, chiar dacă tu ești în prim-plan și el/ea doar în fundal, trimite-ne selfie-ul tău de la TIFF, și îl vom publica pe ultima pagină a AperiTIFfului, la rubrica TIFF la cald. Trimite-ți TIFFie-ul pe adresa laura.popescu@tiff.ro.

TIFF salvează DEPOZITUL DE FILME

CLUJ - 100 DE ANI DE CINEMA (1914-2014)

Participă la campania de strângere de fonduri pentru a reda orașului DEPOZITUL DE FILME
Pentru un cartier viu.

Str. Maiakovski 31-35. www.salvatimarelecran.ro

o inițiativă

un proiect

cu sprijinul

parteneri media

